

(๒๓)

คำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญ



ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๑๔/๒๕๕๕

เรื่องพิจารณาที่ ๑๗/๒๕๕๓

วันที่ ๖ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๕

ระหว่าง { หัวหน้าพรรคเทียนแห่งธรรม ผู้ร้อง
นายทะเบียนพรรคการเมือง ผู้ถูกร้อง

เรื่อง หัวหน้าพรรคเทียนแห่งธรรมขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งเลิกการประกาศของ นายทะเบียนพรรคการเมือง เรื่อง พรรคเทียนแห่งธรรมสิ้นสภาพความเป็นพรรคการเมือง ลงวันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๕๓ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย พรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๕๑ วรรคสาม

หัวหน้าพรรคเทียนแห่งธรรม (นายชนากร วิรุณเดชทวี) ผู้ร้อง ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ ขอให้ มีคำสั่งเลิกการประกาศของนายทะเบียนพรรคการเมือง เรื่อง พรรคเทียนแห่งธรรมสิ้นสภาพความเป็นพรรคการเมือง ลงวันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๕๓ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย พรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๕๑ วรรคสาม

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบ สรุปได้ดังนี้

ผู้ร้องยื่นคำขอจัดตั้งพรรคการเมือง โดยใช้ชื่อว่า “พรรคเทียนแห่งธรรม” ซึ่งนายทะเบียน พรรคการเมือง ผู้ถูกร้อง ได้ประกาศรับจดทะเบียนจัดตั้งพรรคการเมืองของผู้ร้อง เมื่อวันที่ ๒๘ เมษายน



- ๒ -

๒๕๕๑ และมีหนังสือแจ้งให้ผู้ร้องดำเนินการในเรื่องเกี่ยวกับการจัดให้มีสมาชิกพรรคไม่น้อยกว่าห้าพันคน และให้มีสาขาพรรคในแต่ละภาคอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ผู้ถูกร้องรับ จดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมืองของผู้ร้อง เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๒๖

ต่อมาสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๕๒ แจ้ง ผลการตรวจสอบข้อมูลเกี่ยวกับสมาชิกพรรคการเมืองของผู้ร้องว่า เป็นสมาชิกที่ซ้ำซ้อนกับสมาชิก พรรคการเมืองอื่นที่ยังดำเนินการอยู่ จำนวน ๑,๗๑๕ ราย ผู้ร้องจึงมีหนังสือลงวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๕๒ ขอข้อมูลรายชื่อสมาชิกพรรคที่ซ้ำซ้อนเพื่อไปดำเนินการตรวจสอบ แต่สำนักงาน คณะกรรมการการเลือกตั้งได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๒ แจ้งให้ผู้ร้องทราบว่า ผู้ร้อง สามารถตรวจสอบความซ้ำซ้อนของสมาชิกพรรคการเมืองได้ด้วยตนเองจากระบบฐานข้อมูลพรรคการเมือง ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ซึ่งรวมถึงข้อมูลสมาชิกพรรคการเมืองของผู้ร้องที่ซ้ำซ้อนกับ สมาชิกพรรคการเมืองอื่น ต่อมาสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้มีหนังสือลงวันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๕๓ แจ้งให้ทราบว่า พรรคการเมืองของผู้ร้องสิ้นสภาพความเป็นพรรคการเมืองตามประกาศ ของผู้ถูกร้อง ลงวันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๕๓ เนื่องจากไม่สามารถดำเนินการให้เป็นไปตามที่กำหนด ไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๒๖ ผู้ร้องเห็นว่าการ ประกาศของผู้ถูกร้องที่ตั้งให้พรรคการเมืองของผู้ร้องสิ้นสภาพความเป็นพรรคการเมืองไม่เป็นไป ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ เพราะผู้ร้องสามารถ พิสูจน์ได้ว่าการรับสมัครบุคคลเข้าเป็นสมาชิกพรรคการเมืองของผู้ร้องเป็นไปอย่างถูกต้องตามกฎหมาย เนื่องจากรายการต่าง ๆ ในใบสมัครสมาชิกพรรคการเมืองของผู้ร้องจะมีรายละเอียดของผู้สมัครครบ ตามประกาศของผู้ถูกร้อง เรื่อง การรับสมัครสมาชิกพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยสามารถนำส่ง หลักฐานใบสมัครการเป็นสมาชิกพรรคการเมืองของผู้ร้องฉบับจริง จำนวน ๑,๗๑๕ รายการ ซึ่งมีคำรับรอง ของผู้สมัครว่าตนเองมิได้เป็นสมาชิกพรรคการเมืองอื่นอยู่ในขณะเดียวกัน จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญ พิจารณาวินิจฉัยตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ ดังนี้

๑. ขอให้ศาลสั่งยกเลิกประกาศของผู้ถูกร้องที่ตั้งให้พรรคการเมืองของผู้ร้องสิ้นสภาพความเป็นพรรคการเมือง



๒. ขอให้ศาลสั่งให้ผู้ถูกร้องรับรองสภาพความเป็นพรรคการเมืองของพรรคการเมืองของผู้ร้องตามมาตรา ๒๖ และสามารถดำเนินกิจการทางการเมืองเรียกประชุมใหญ่ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๒๗ ได้

๓. ขอให้ศาลอนุญาตให้พรรคการเมืองของผู้ร้องดำเนินกิจการทางการเมืองที่เกี่ยวข้องได้ในระหว่างที่ศาลพิจารณาวินิจฉัย

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจรับคำร้องนี้ไว้พิจารณาวินิจฉัยตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๕๑ วรรคสาม หรือไม่ พิจารณาแล้วเห็นว่า การที่ผู้ร้องอ้างว่าประกาศของผู้ถูกร้องไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง (๑) เนื่องจากได้ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๒๖ แล้ว โดยได้ดำเนินการรับสมัครสมาชิกจำนวนไม่น้อยกว่าห้าพันคนภายในหนึ่งปี และสมาชิกประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่ผู้ถูกร้องกำหนดแล้ว กรณีจึงเป็นการโต้แย้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๕๑ วรรคสาม ศาลรัฐธรรมนูญจึงรับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย

ผู้ถูกร้องยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาและเอกสารประกอบ สรุปได้ดังนี้

เมื่อวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๕๑ พรรคการเมืองของผู้ร้องได้รับจดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมืองไว้ในทะเบียนพรรคการเมือง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยมีผู้ร้องเป็นหัวหน้าพรรค ต่อมาผู้ถูกร้องได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง กรณีการดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๒๖ คณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงได้ตรวจสอบข้อมูลสมาชิกพรรคการเมืองและข้อมูลสาขาพรรคการเมืองของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ณ วันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๒ ซึ่งเป็นวันที่ผู้ถูกร้องรับจดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมืองของผู้ร้องครบหนึ่งปี พบว่า พรรคการเมืองของผู้ร้องมีสมาชิกพรรคการเมืองในระบบฐานข้อมูลพรรคการเมือง จำนวน ๒๖ คน และผู้ร้องได้จัดส่งใบสมัครสมาชิกพรรคการเมืองต่อผู้ถูกร้อง จำนวน ๒๗๓ ฉบับ โดยมีสาขาพรรคจำนวน ๔ สาขา จึงมีความเห็นให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งดำเนินการแจ้งให้ผู้ร้องและนายทะเบียน



- ๔ -

สมาชิกพรรคการเมืองของผู้ร้องหรือผู้ที่ทำหน้าที่นายทะเบียนสมาชิกพรรคการเมืองของผู้ร้องมาให้ถ้อยคำหรือชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการรับสมัครสมาชิกพรรคการเมืองของผู้ร้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง ผู้ร้องมีหนังสือชี้แจงข้อเท็จจริงว่า พรรคการเมืองของผู้ร้องได้ดำเนินการรับสมัครสมาชิกภายในหนึ่งปีตามที่กฎหมายกำหนด จำนวน ๕,๘๐๕ คน พร้อมทั้งได้จัดส่งสำเนาใบสมัครและรายงานการประชุมคณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองของผู้ร้องที่อนุมัติรับสมาชิกเพื่อประกอบการพิจารณาแล้ว

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ตรวจสอบข้อมูลสมาชิกพรรคการเมืองของผู้ร้องจำนวน ๕,๘๐๕ คน จากแผ่นซีดีรอมที่ผู้ร้องจัดส่งมาพบว่า มีข้อมูลสมาชิกพรรคการเมืองของผู้ร้องเพียง จำนวน ๕,๕๓๖ คน และได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๕๒ แจ้งผลการตรวจสอบความซ้ำซ้อนระหว่างพรรคการเมืองให้ผู้ร้องทราบว่า ข้อมูลที่ส่งให้กรมการปกครองตรวจสอบ จำนวน ๕,๕๓๖ คน ปรากฏว่า ตรวจสอบพบความมีตัวตนและเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวน ๕,๑๖๐ คน มีชื่อซ้ำซ้อน จำนวน ๒๑ คน จึงมีสมาชิกพรรคการเมืองของผู้ร้องที่มีตัวตนและเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวน ๕,๑๓๙ คน และเมื่อตรวจสอบความซ้ำซ้อนระหว่างพรรคการเมืองจากระบบฐานข้อมูลพรรคการเมือง ปรากฏว่า ไม่พบว่าเป็นสมาชิกพรรคการเมืองใด จำนวน ๓,๓๑๕ คน พบว่าเป็นสมาชิกพรรคการเมืองอื่นที่ยังดำเนินการอยู่ จำนวน ๑,๗๑๕ คน และเป็นสมาชิกพรรคการเมืองที่ถูกยุบ เลิกพรรคหรือสิ้นสภาพ จำนวน ๔๑ คน จึงสามารถบันทึกการเป็นสมาชิกพรรคการเมืองของผู้ร้องได้ จำนวน ๓,๔๒๐ คน ผู้ร้องมีหนังสือลงวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๕๒ ขอข้อมูลรายชื่อสมาชิกพรรคการเมืองของผู้ร้องที่ซ้ำซ้อนกับพรรคการเมืองอื่น เพื่อจะได้นำข้อมูลไปตรวจสอบว่าเป็นสมาชิกพรรคการเมืองอื่นหรือมีการแอบอ้างว่าผู้สมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมืองอื่นโดยผู้สมัครผู้นั้นไม่รู้เห็นหรือไม่สมัครใจหรือไม่ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๒ แจ้งให้ผู้ร้องทราบว่า ผู้ร้องสามารถตรวจสอบความซ้ำซ้อนของสมาชิกพรรคการเมืองได้ด้วยตนเองจากระบบบริหารฐานข้อมูลพรรคการเมืองของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ซึ่งรวมถึงข้อมูลสมาชิกของพรรคการเมืองของผู้ร้องที่ซ้ำซ้อนกับพรรคการเมืองอื่น และเป็นหน้าที่ของผู้ร้องที่จะต้องตรวจสอบคุณสมบัติของผู้สมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมืองก่อนรับสมัครและแจ้งจำนวนสมาชิกพรรคการเมืองที่



- ๕ -

เพิ่มขึ้นต่อผู้ถูกร้องเฉพาะผู้ที่มีคุณสมบัติครบถ้วนเท่านั้น ซึ่งผู้ร้องได้รับหนังสือดังกล่าวเมื่อวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๒

คณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงได้ประชุมเมื่อวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ เห็นว่า หลังจากที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งมีหนังสือแจ้งให้ผู้ร้องทราบเมื่อวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๒ ผู้ร้องไม่ได้ดำเนินการแจ้งให้ผู้ถูกร้องทราบแต่อย่างใด จึงมีความเห็นว่า ควรพิจารณาข้อมูลสมาชิกพรรคการเมืองของผู้ร้องเท่าที่ข้อเท็จจริงมีอยู่ตามฐานข้อมูล ณ วันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๒ ซึ่งเป็นวันที่ผู้ถูกร้องรับจดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมืองของผู้ร้องครบหนึ่งปี พบว่า พรรคการเมืองของผู้ร้องมีสมาชิกพรรคการเมือง จำนวน ๓,๔๒๐ คน มีสาขาพรรค ๔ สาขา ได้แก่ สาขาภาคกลาง สาขาภาคใต้ สาขาภาคเหนือ และสาขาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งไม่เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๒๖ อันเป็นเหตุให้พรรคการเมืองของผู้ร้องสิ้นสภาพความเป็นพรรคการเมืองตามมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง (๑) และวรรคสอง จึงเห็นควรให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งแจ้งผู้ถูกร้องเพื่อขอความเห็นชอบต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งก่อนที่จะประกาศในราชกิจจานุเบกษาให้พรรคการเมืองของผู้ร้องสิ้นสภาพความเป็นพรรคการเมือง ตามมาตรา ๕๑ วรรคสอง

คณะกรรมการการเลือกตั้งได้ประชุมเมื่อวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๕๓ แล้วมีมติด้วยคะแนนเสียงข้างมากให้ทำการสอบสวนเพิ่มเติม กรณีฝ่าฝืนพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๒๖ จากนั้นเมื่อวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๕๓ ประธานคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงได้มีหนังสือแจ้งให้ผู้ร้องตรวจสอบข้อมูลรายชื่อสมาชิกพรรคการเมืองของผู้ร้องที่ซ้ำซ้อนแล้วแจ้งให้คณะกรรมการการเลือกตั้งทราบภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือ หากพ้นกำหนดดังกล่าวถือว่าผู้ร้องไม่ประสงค์จะชี้แจง ผู้ร้องได้รับหนังสือแจ้งเมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๓ แต่ไม่ได้แจ้งผลการตรวจสอบแต่อย่างใด คณะกรรมการการเลือกตั้งได้ประชุมเมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๓ พิจารณาเกี่ยวกับการดำเนินการจัดให้มีสมาชิกพรรคการเมืองของผู้ร้องตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๒๖ โดยพิจารณาจากข้อเท็จจริงและพยานหลักฐาน แล้วมีมติเห็นชอบให้ผู้ถูกร้องประกาศในราชกิจจานุเบกษาให้พรรคการเมืองของผู้ร้องสิ้นสภาพความเป็นพรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ.



๒๕๕๐ มาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง (๑) และวรรคสอง ผู้ถูกร้องจึงได้มีประกาศลงวันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๕๓ ให้พรรคการเมืองของผู้ร้องสิ้นสภาพความเป็นพรรคการเมืองตามมติของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๓

ในระหว่างดำเนินกระบวนการพิจารณา ศาลได้มีหนังสือให้ผู้ร้องชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการเข้าช้อนของสมาชิกพรรคการเมืองภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือ พร้อมทั้งส่งเอกสารและพยานหลักฐาน หากพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวถือว่าผู้ร้องไม่ประสงค์จะชี้แจง ปรากฏว่า ผู้ร้องไม่ได้ชี้แจงให้ศาลทราบภายในระยะเวลาที่กำหนดแต่อย่างใด

พิจารณาคำร้อง คำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา และเอกสารประกอบแล้วเห็นว่า คดีมีข้อเท็จจริงเพียงพอที่จะวินิจฉัยได้ จึงให้ศาลฎีกาไต่สวน ตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาและการทำคำวินิจฉัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ข้อ ๓๒

ประเด็นที่ต้องพิจารณาวินิจฉัยมีว่า ประกาศของนายทะเบียนพรรคการเมือง เรื่อง พรรคเทียนแห่งธรรมสิ้นสภาพความเป็นพรรคการเมือง ลงวันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๕๓ ชอบด้วยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๕๑ วรรคสอง หรือไม่

ประเด็นที่ต้องพิจารณาก่อนมีว่า พรรคการเมืองของผู้ร้องดำเนินการรับสมัครสมาชิกให้มีจำนวนไม่น้อยกว่าห้าพันคน ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ผู้ถูกร้องรับแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมืองของผู้ร้องตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๒๖ หรือไม่

พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบของคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงที่ผู้ถูกร้องแต่งตั้งขึ้น ปรากฏว่า ณ วันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๒ ซึ่งเป็นวันที่ผู้ถูกร้องรับแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมืองของผู้ร้องครบหนึ่งปี พรรคการเมืองของผู้ร้องมีสมาชิกที่มีตัวตนและเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๕,๑๓๕ คน โดยไม่พบว่าเป็นสมาชิกพรรคการเมืองใด จำนวน ๓,๓๗๕ คน เป็นสมาชิกพรรคที่ถูกยุบ เลิกพรรค หรือสิ้นสภาพ จำนวน ๔๑ คน และเป็นสมาชิกพรรคการเมืองอื่นที่ยังดำเนินการอยู่ จำนวน ๑,๗๑๕ คน จึงมีสมาชิกพรรคการเมืองของผู้ร้องที่สามารถบันทึกข้อมูลพรรคการเมืองได้ จำนวน ๓,๔๒๐ คน ถือว่ารับกันโดยไม่มีการโต้แย้ง คงมีการโต้แย้งแต่เพียงว่า ผู้สมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมืองของผู้ร้อง จำนวน ๑,๗๑๕ คน ที่พบว่าเป็นสมาชิกพรรคการเมืองอื่นที่ยังดำเนินการอยู่นั้น จะนับรวมเป็นสมาชิกพรรคการเมืองของผู้ร้องด้วยได้หรือไม่ ซึ่งในกรณีนี้ผู้ร้อง



ได้มีหนังสือขอข้อมูลรายชื่อสมาชิกพรรคการเมืองของผู้ร้องที่เข้าช้อนกับพรรคการเมืองอื่นเพื่อไปตรวจสอบแล้ว แต่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้แจ้งให้ผู้ร้องทราบว่า ผู้ร้องสามารถตรวจสอบความเข้าช้อนของสมาชิกพรรคการเมืองได้ด้วยตนเองจากระบบฐานข้อมูลพรรคการเมืองของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ซึ่งรวมถึงข้อมูลสมาชิกพรรคการเมืองของผู้ร้องที่เข้าช้อนกับพรรคการเมืองอื่น ต่อมาคณะกรรมการการเลือกตั้งได้มีมติให้สอบสวนเพิ่มเติมโดยได้มีการแจ้งให้ผู้ร้องชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสมาชิกที่เข้าช้อนกับพรรคการเมืองอื่นอีกครั้ง ภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือ ครบกำหนดแล้วไม่ปรากฏว่าผู้ร้องได้ชี้แจงแต่อย่างใด กรณีจึงไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๑๕ วรรคสาม ที่บัญญัติว่า “หัวหน้าพรรคการเมืองต้องจัดทำทะเบียนสมาชิกให้ตรงตามความเป็นจริงเก็บรักษาไว้ ณ ที่ตั้งสำนักงานใหญ่ของพรรคการเมือง และพร้อมที่จะให้นายทะเบียนหรือผู้ซึ่งนายทะเบียนมอบหมายตรวจสอบได้ ” ประกอบกับในชั้นการพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ ศาลได้เปิดโอกาสให้ผู้ร้องชี้แจงแสดงพยานหลักฐานเพื่อหักล้างพยานหลักฐานของผู้ถูกร้องอีกครั้ง แต่ผู้ร้องก็ไม่ได้ชี้แจงให้ศาลทราบ ถือว่าผู้ร้องไม่มีความประสงค์จะชี้แจง เห็นได้ว่า พรรคการเมืองของผู้ร้องไม่ได้มุ่งหมายที่จะพิสูจน์ให้เห็นว่าทางพรรคการเมืองของผู้ร้องมีการดำเนินการเกี่ยวกับการรับสมัครสมาชิกให้มีจำนวนไม่น้อยกว่าห้าพันคนภายในหนึ่งปี ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๒๖ หรือไม่ กรณีจึงต้องพิจารณาจากพยานหลักฐานที่มีอยู่และตรวจสอบได้

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๑๕ วรรคเจ็ด บัญญัติว่า “ให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจัดให้มีทะเบียนสมาชิกพรรคการเมืองของทุกพรรคการเมืองในระบบอิเล็กทรอนิกส์ และให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าทะเบียนดังกล่าวเป็นทะเบียนที่ถูกต้องและแท้จริงตามกฎหมาย เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าเป็นอย่างอื่น” เมื่อสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ให้โอกาสผู้ร้องชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับรายชื่อของสมาชิก จำนวน ๑,๗๑๕ คน ที่เข้าช้อนกับสมาชิกพรรคการเมืองอื่น แต่ผู้ร้องไม่ได้ชี้แจงข้อเท็จจริงหรือดำเนินการอย่างใดเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ในอันที่จะพิสูจน์ว่ารายชื่อผู้สมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมืองของผู้ร้องทั้ง ๑,๗๑๕ คน มิได้เข้าช้อนกับสมาชิกพรรคการเมืองอื่น กรณีจึงต้องสันนิษฐานตามทะเบียนสมาชิกพรรคการเมืองของผู้ร้องจากระบบอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งปรากฏในระบบฐานข้อมูลพรรคการเมืองของสำนักงานคณะกรรมการ



- ๘ -

การเลือกตั้ง ณ วันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๒ ซึ่งเป็นวันที่ผู้ถูกร้องรับจดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมืองของผู้ร้องครบหนึ่งปีว่า พรรคการเมืองของผู้ร้องมีสมาชิกที่มีคุณสมบัติเพียงจำนวน ๓,๔๒๐ คน ส่วนอีก ๑,๗๑๕ คน มีความซ้ำซ้อนกับพรรคการเมืองอื่น จึงขาดคุณสมบัติการเป็นสมาชิกพรรคการเมืองของผู้ร้อง เมื่อพรรคการเมืองของผู้ร้องไม่สามารถดำเนินการรับสมัครสมาชิกให้มีจำนวนไม่น้อยกว่าห้าพันคนภายในหนึ่งปีได้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๒๖ จึงเป็นเหตุให้พรรคการเมืองของผู้ร้องสิ้นสภาพความเป็นพรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง (๑)

ดังนั้น การที่ผู้ถูกร้องโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการเลือกตั้งได้มีประกาศนายทะเบียนพรรคการเมือง เรื่อง พรรคเทียนแห่งธรรมสิ้นสภาพความเป็นพรรคการเมือง ลงวันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๕๑ ประกาศในราชกิจจานุเบกษาให้พรรคการเมืองของผู้ร้องสิ้นสภาพความเป็นพรรคการเมือง จึงชอบด้วยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๕๑ วรรคสอง แล้วประเด็นคำขออื่นของผู้ร้องไม่จำต้องวินิจฉัย

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงให้ยกคำร้อง





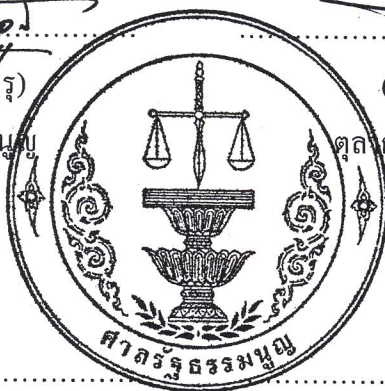
(คำวินิจฉัยที่ ๑๔/๒๕๕๕)

(นายจรูญ ภักดีชนากุล)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายจรูญ อินทจาร)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายเฉลิมพล เอ็กอูร์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายชัย ชลวร)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ



(นายนุรักษ์ มาประณีต)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายบุญส่ง กุลบุปผา)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายสุพจน์ ไข่มุกด์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดมศักดิ์ นิติมนตรี)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ